

Specifieke Richtlijnen voor de Handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en de Handelaren in motorrijtuigen (Categorie F en G)

Ter naleving van de Wet Melding Ongebruikelijke
Transacties (Wet MOT) en de Wet Identificatieplicht
Dienstverleners (WID)

Juli 2021

FINANCIAL INTELLIGENCE UNIT SURINAME – AFDELING TOEZICHT

Inhoudsopgave	pagina
Lijst van afkortingen	3
1. Inleiding	4
2. Customer Due Diligence	5
2.1 Het belang van “het kennen van cliënten”	6
2.2 Identificatie en Verificatie	6
2.3 Het Cliëntenonderzoek	7
2.3.1 Standaard Cliëntenonderzoek	8
2.3.2 Verscherpt Cliëntenonderzoek	8
2.4 Methoden van identificatie	11
2.5 De Zakelijke relatie	14
2.5.1 Het Risicoprofiel	15
2.5.2 Vastleggen c.q. bijhouden van alle gegevens m.b.t. de zakelijke relatie	16
3. Meldingsplicht	18
3.1 Geheimhouding van de melding	20
3.2 Bewaarplicht van gegevens m.b.t. de melding	20
4. Compliance	21
4.1 Compliance Officer	23
4.2 Compliance beleid en procedures	25
4.3 Risico beoordeling	26
4.4 Doorlopend compliance trainingsprogramma	28
4.5 Tweejarige effectiviteitsbeoordeling	29
5. Diensten en Red flags	31
5.1 Diensten handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en handelaren in motorrijtuigen	31
5.2 Red flags per branche	31
5.2.1 Handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen	31
5.2.2 Handelaren in motorrijtuigen	34

Lijst van afkortingen

AML/CFT	Anti-Money Laundering & Countering the Financing of Terrorism
CDD	Customer Due Diligence
CO	Compliance Officer
DNFBP	Designated Non-Financial Businesses and Professions
EDD	Enhanced Due Diligence
FIU	Financial Intelligence Unit
KKF	Kamer van Koophandel en Fabrieken
KYC	Know Your Client
ML	Money Laundering
OTRs	Ongebruikelijke Transacties
PEP	Political Exposed Person
TF	Terrorisme Financiering
UBO	Ultimate Beneficial Owner
Wet MOT	Wet Melding Ongebruikelijk Transacties
WID	Wet Identificatieplicht Dienstverleners

1. Inleiding

FIU Suriname fungeert op grond van de Wet MOT¹ als zelfstandig onderdeel van het Ministerie van Justitie en Politie, ter bestrijding van money laundering (ML) en de financiering van terrorisme (TF). In dit kader heeft FIU Suriname als hoofdtaak het verzamelen, registreren, bewerken en analyseren van verkregen ongebruikelijke transacties, teneinde na te gaan of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van money laundering, financiering van terrorisme, en de hieraan ten grondslag liggende misdrijven.

FIU Suriname is op grond van de *artikel 22 lid 1c Wet MOT* tevens aangewezen als Toezichthouder over de niet-financiële dienstverleners, hierna genoemd de DNFBP's. Deze DNFBPs worden onderverdeeld in de volgende categorieën, zoals opgenomen in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties²:

- **Categorie E:** notarissen, makelaars in onroerend goed, accountants, administratiekantoren en advocaten;
- **Categorie F:** handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen;
- **Categorie G:** handelaren in motorrijtuigen.

Teneinde het toezicht zoals bedoeld in voornoemd artikel te effectueren, hebben de Directeur van FIU Suriname, alsmede de door deze daartoe aangewezen functionarissen van de afdeling Toezicht van FIU Suriname de volgende bevoegdheden, zoals vastgesteld in de Wet MOT:

- ✓ **artikel 22 lid 2:** het geven van richtlijnen aan de onder haar toezicht vallende niet-financiële dienstverleners, ter bevordering van de naleving van Wet MOT en WID;
- ✓ **artikel 22a lid 1 sub a:** alle inlichtingen op te vragen;
- ✓ **artikel 22a lid 1 sub b:** inzage te verkrijgen van alle gegevens die van belang kunnen zijn voor de uitvoering van voormeld toezicht, zoals boeken, bescheiden, documenten en andere informatiedragers van de niet-financiële dienstverlener die in het bezit zijn of onder beheer zijn van elke bestuurder, directeur, commissaris, externe accountant of werknemer van die dienstverlener; onder het verlenen van inzage wordt tevens het kopiëren van gegevens begrepen;
- ✓ **artikel 22a lid 2:** informatie op te vragen bij elke niet-financiële dienstverlener zo vaak als zij dit nodig acht.

---

¹Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (SB 2002 no.65, zoals gewijzigd bij SB 2011 no.96, SB 2012 no.133 en SB 2016 no.33)

²Staatsbesluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties (SB 2003 no.45, zoals gewijzigd bij SB 2013 no. 148)

Op grond van haar bevindingen en de verkregen informatie tijdens de uitgevoerde inspecties kan de toezichthouder de niet-financiële dienstverlener verplichten die maatregelen te treffen die noodzakelijk worden geacht voor het bevorderen van een adequaat regiem ter bestrijding van money laundering (ML) en financiering van terrorisme (FT).

Met het oog op de uitoefening van de toezichthoudende bevoegdheden is o.g.v. *artikel 22a lid 3 Wet MOT* elke niet-financiële dienstverlener verplicht medewerking te verlenen aan de toezichthouder.

Doelstelling Richtlijnen

FIU Suriname geeft met deze richtlijnen invulling aan haar taak als Toezichthouder, zoals opgenomen in artikel 22 lid 2 van de Wet MOT. Deze specifieke richtlijnen bevatten relevante aandachtspunten die voor de naleving van voornoemde wetgeving in de praktijk van belang zijn. De richtlijnen dienen als hulpmiddel voor de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en de handelaren in motorrijtuigen bij het effectief implementeren en naleven van de interne AML/CFT compliance beleid en procedures. De dienstverlener wordt hierdoor in staat geacht ML/TF risico's te kunnen identificeren en te beoordelen alsook maatregelen toe te passen om deze risico's te mitigeren.

FIU Suriname besteedt uiterste zorg aan de betrouwbaarheid en actualiteit van de informatie die in dit document wordt verstrekt. Echter, de inhoud van deze richtlijnen is aan wijzigingen onderhevig, onder meer ten gevolge van verandering in nationale- en/of internationale wet- en regelgeving alsmede door voortschrijdende inzichten van de Toezichthouder.

De dienstverlener dient regelmatig de website van FIU Suriname, www.fiusuriname.org te bezoeken om op de hoogte te blijven van de meest recente ontwikkelingen en/of wijzigingen van de richtlijnen alsmede andere documenten met betrekking tot AML/CFT.

2. Customer DueDiligence

DNFBPs dienen maatregelen te treffen op het gebied van Customer Due Diligence (CDD), ook wel het “ken uw cliënt principe” genoemd, met inbegrip van het vaststellen en verifiëren van de identiteit van de cliënten. In dit hoofdstuk worden de verplichtingen die voortvloeien uit de WID³ beschreven.

---

³Wet Identificatieplicht Dienstverleners (SB 2002 no.66, zoals gewijzigd bij SB 2012 no. 134 en SB 2016 no.32)

2.1 Het belang van “het kennen van cliënten”

Cliënt

Om te voldoen aan de AML/CFT compliance vereisten is het van belang dat de DNFBP weet wie zijn/haar cliënt is. Conform **artikel 1 lid 1 onderdeel e WID** wordt een **cliënt** gedefinieerd als “*degene met wie een zakelijke relatie wordt aangegaan alsook degene die een transactie laat uitvoeren, zijnde een natuurlijke persoon of rechtspersoon aan of ten behoeve van wie een dienst wordt verleend*”.

De DNFBP dient haar cliënten te kennen om de volgende redenen:

- Om redelijkerwijs zeker te zijn over de identiteit van de cliënten voorafgaand aan de gevraagde dienstverlening; de DNFBP dient met andere woorden de juistheid te controleren van de door de cliënt aangedragen gegevens met gebruikmaking van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bronnen.
- Om gedurende de zakelijke relatie het ongebruikelijke karakter te kunnen herkennen; als blijkt dat er onregelmatigheden verbonden zijn aan de zakelijke relatie/ transactie, dan kan dit mogelijk verband houden met ML/TF activiteiten.

2.2 Identificatie en Verificatie

De DNFBP dient de cliënten te identificeren en diens identiteit te verifiëren als:

- de cliënt een zakelijke relatie wilt aangaan;
- de cliënt een transactie wenst uit te voeren die gelijk is aan of hoger is dan het grensbedrag die van toepassing is op de DNFBP;
- het vermoeden bestaat dat de transactie verband houdt met ML of TF;
- er twijfels zijn over de waarheidsgetrouwheid of adequaatheid van eerder verkregen identiteitsgegevens van de cliënt;
- er een incidentele transactie wordt uitgevoerd voor de cliënt; of
- er een transactie wordt uitgevoerd voor een hoog risico cliënt, bijvoorbeeld een niet-ingezetene, een cliënt afkomstig uit een hoog risico land, een PEP enz.

Identificatie

In **artikel 1 lid 1 onderdeel l WID** wordt **identificeren** gedefinieerd als “*het opgave laten doen van de identiteit*”. Bij het identificeren verstrekt de cliënt gegevens over zijn identiteit.

De DNFBP dient vast te stellen of de natuurlijke persoon die verschijnt, optreedt voor zichzelf of voor een derde.

- Indien de cliënt voor zichzelf optreedt (zijnde een **natuurlijke persoon**), dan dient deze cliënt opgave te doen van zijn identiteit.

- Indien de cliënt geen natuurlijke persoon is maar een **rechtspersoon**, dan dient opgave te worden gedaan van de identiteit van de rechtspersoon. Tevens dient ook opgave te worden gedaan van de identiteit van de natuurlijke persoon die namens de rechtspersoon optreedt (bijv. identiteit van de directeuren alsmede de gemachtigden en/of vertegenwoordiger(s) van de rechtspersoon en de identiteit van de uiteindelijke belanghebbende).

Verificatie

In **artikel 1 lid 1 onderdeel m WID** wordt ‘verifiëren van de identiteit’ gedefinieerd als “*het vaststellen dat de opgegeven identiteit overeenkomt met de werkelijke identiteit*”. De dienstverlener dient met andere woorden de juistheid te controleren van de door de cliënt aangedragen gegevens met gebruikmaking van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bronnen (artikel 2 lid 1 onderdeel a en b WID).

Enkele voorbeelden van bronnen m.b.t. verificatie:

- het raadplegen van de telefoongids;
- het opvragen van een originele of gecertificeerde kopie van een elektriciteitsrekening waarop de naam en het volledige adres van de betrokken persoon staat vermeld;
- het raadplegen van originele en officiële documenten, waarmee de identiteitsvaststelling heeft plaatsgevonden;
- het vergelijken van de handtekening op het legitimatiedocument met een andere handtekening van de cliënt;
- het vergelijken van de cliënt in persoon met de pasfoto op het legitimatiebewijs;
- het raadplegen van bronnen die de Kamer van Koophandel en Fabrieken ter beschikking stelt, voor de verificatie van de identiteit van rechtspersonen.

2.3 Het Cliëntenonderzoek

De DNFBPs die diensten verlenen die onder de reikwijdte van de Wet MOT en WID vallen, zijn ingevolge **artikel 2 jo. artikel 2a jo. artikel 3 WID verplicht om voorafgaand** aan de dienstverlening het **cliëntenonderzoek** uit te voeren.

Er zijn twee soorten cliëntenonderzoek t.w.:

1. standaard cliëntenonderzoek (Customer Due Diligence);
2. verscherpt cliëntenonderzoek (Enhanced Due Diligence).

2.3.1 Standaard Cliëntenonderzoek

Het **standaard cliëntenonderzoek** houdt in dat de dienstverlener:

1. de identiteit van de cliënt vaststelt en verifieert;
2. indien de cliënt een rechtspersoon is, de identiteit van de UBO vaststelt en op risico gebaseerde en adequate maatregelen neemt om dit te verifiëren, alsmede inzicht verkrijgt in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt;
3. het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vaststelt;
4. een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de verrichte transacties dient uit te voeren teneinde te toetsen of de cliëntgegevens nog aan het gemaakt risicoprofiel voldoen; en
5. onderzoek doet naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of transactie gebruikt worden.

Het (standaard) cliëntenonderzoek dient ter herkenning en beheersing van risico's van ML/TF. De DNFBP dient door middel hiervan inzicht te krijgen wie de cliënt is met wie hij zaken doet en dient de nodige CDD maatregelen te treffen. Dit houdt in dat de DNFBP zich moet vergewissen van de structuur van de eventuele groep waartoe een cliënt behoort, het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen en de herkomst van het vermogen vast te stellen. Ook controleert c.q. monitoren de DNFBP's de activiteiten van de cliënt gedurende de zakelijke relatie en dient periodiek te worden getoetst of de cliënt nog voldoet aan het risicoprofiel.

2.3.2 Verscherpt Cliëntenonderzoek

Het **verscherpt cliëntenonderzoek** houdt naast het doorlopen van de stappen bij een standaard cliëntenonderzoek in:

1. diepgaandere verificatie van identiteitsgegevens, beoordeling van de overlegde documenten op echtheid;
2. nadere kritische vragen stellen ten aanzien van de achtergrond, groepsstructuur, branche van de cliënt, feiten en omstandigheden van het concrete geval;
3. diepgaander onderzoek naar de herkomst van het geldverkeer of betrokken geldstromen;
4. doorlopend extra controle uitoefenen op de zakelijke relatie;
5. beslissing tot het aangaan van zakelijke relatie of transactie voorbehouden aan personen die belast zijn met de algehele leiding.

Het feit dat een cliënt valt binnen een risicocategorie, betekent nog niet dat er sprake is van ML of TF. De dienstverlener dient er zorg voor te dragen dat de instelling beschikt over interne procedures met betrekking tot het cliëntenonderzoek en/of de controle hierop adequaat is geregeld.

Ingevolge **artikel 4 WID** is het **verscherpt cliëntenonderzoek** verplicht. Dienstverleners verrichten een verscherpt cliëntenonderzoek, indien en naar gelang een zakelijke relatie of transactie naar hun aard een hoger risico op ML of TF met zich brengt.

Het verscherpte cliëntenonderzoek wordt zowel **voorafgaand** aan de zakelijke relatie of de transactie, als **gedurende** de zakelijke relatie verricht, en geschiedt in ieder geval wanneer een van de volgende situaties van toepassing is:

- a. indien een cliënt geen ingezetene van Suriname is, of niet in Suriname is gevestigd;
- b. indien een cliënt niet fysiek aanwezig is voor identificatie;
- c. indien het betreft particulier vermogensbeheer ten behoeve van vermogende natuurlijke personen;
- d. bij rechtspersonen of daarmee vergelijkbare entiteiten die bedoeld zijn voor het onderbrengen van persoonlijke vermogens;
- e. bij vennootschappen en daarmee vergelijkbare entiteiten waarvan de aandelen aan toonder zijn gesteld of de op naam gestelde aandelen ten behoeve van een derde worden gehouden;
- f. bij natuurlijke personen, rechtspersonen, en daarmee vergelijkbare entiteiten die afkomstig zijn van landen of jurisdicties die niet of onvoldoende voldoen aan de internationaal gangbare normen op het gebied van de voorkoming en bestrijding van money laundering en terrorismefinanciering;
- g. bij politiek prominente personen;
- h. bij het aangaan van correspondent bankrelaties;
- i. bij elke non-profit organisatie die als onderdeel van haar werkzaamheden financiële middelen ontvangt, verstrekt, subsidieert, verzamelt en/of overmaakt.

De uiteindelijke belanghebbende (UBO)

Ingevolge **artikel 1 lid 1 onderdeel q WID** is de **uiteindelijk belanghebbende** gedefinieerd als *“de natuurlijke persoon die de uiteindelijke of werkelijke eigendom heeft van, of zeggenschap heeft over de rechtspersoon, of de persoon namens wie een transactie wordt verricht”*. Het begrip omvat tevens de persoon die de uiteindelijke feitelijke zeggenschap uitoefent over een rechtspersoon of een juridische constructie.

De identiteit van de UBO dient ook te worden geverifieerd, maar de wijze waarop dat gebeurt, is risico gebaseerd (**artikel 2 lid 1 onderdeel b WID**). De identiteit wordt geverifieerd aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare onafhankelijke bronnen. Dienstverleners kunnen daartoe gebruik maken van openbare registers en openbare bronnen of de cliënt om relevante gegevens of documenten (contracten, akten) vragen.

De Politiek Prominente Personen (PEP's)

Volgens de FATF standaarden worden PEP's beschouwd als hoog risico cliënten. Dienstverlening aan PEPs heeft internationaal en lokaal bijzondere aandacht in het kader van het beleid inzake de bestrijding van ML. De DNFBP's zijn daarom verplicht een 'risico georiënteerde benadering' toe te passen waarbij **verscherpt cliëntenonderzoek** wordt uitgevoerd. Dit houdt o.a. in:

- het identificeren van de PEP's;
- het bijhouden van een PEP lijst;
- het bepalen van de risicoclassificatie van een PEP bijvoorbeeld PEP's uit ontwikkelingslanden, hoog risico landen;
- het bijhouden van de PEP's die te maken hebben gehad met negatieve berichtgeving in de media;
- het verzamelen van voldoende identificatiegegevens van de PEP;
- het verzamelen van informatie over de bron van inkomsten (indien nodig).

De DNFBP dient ervoor te zorgen dat goedkeuring van de directeur/leiding is verleend **vóór** het aangaan van een zakelijke relatie met een PEP. Daarnaast dient ook doorlopende controle op de zakelijke relatie met de PEP uitgevoerd te worden.

Een PEP blijft ook na de beëindiging van de politiek prominente functie aangemerkt als PEP en dient aldus doorlopend onder verscherpt cliëntentoezicht bij de DNFBP te staan. Conform **artikel 9 lid 4 WID** wordt een cliënt, potentiële cliënt of uiteindelijk belanghebbende tot een jaar nadat hij opgehouden heeft de vooraanstaande openbare functie te bekleden, als een politiek prominente persoon aangemerkt. Dit is van overeenkomstige toepassing op directe familieleden en naaste geassocieerden van een dergelijke persoon.

Er zijn verschillende methoden om te bepalen of iemand PEP is, zoals het raadplegen van openbare bronnen (Google e.d.) en betaalde bronnen (bijvoorbeeld www.transparency.org en www.world-check.com). In veel gevallen zal echter de informatie die de cliënt verstrekt als antwoord op vragen die doorgaans worden gesteld voorafgaand aan het verlenen van de dienst, een indicatie moeten geven. Indien de cliënt een rechtspersoon is, dan dient de DNFBP na te gaan of de UBO een PEP is.

Het kan voorkomen dat destijds bij acceptatie van een cliënt of UBO een standaard cliëntenonderzoek heeft plaatsgevonden en dat gedurende de zakelijke relatie de desbetreffende cliënt of UBO een PEP status verkrijgt. In dat geval verandert het risicoprofiel van de cliënt. De cliënt die vanwege de PEP status een hoger dan gemiddeld risicoprofiel verkrijgt, dient vervolgens door de DNFBP aan een verscherpt cliëntenonderzoek onderworpen te worden.

De cliënten die niet fysiek aanwezig zijn

Een zakelijke relatie of transactie waarbij de cliënt niet persoonlijk aanwezig is levert een hoger risico op. De DNFBP dient in dat kader een aantal specifieke maatregelen te nemen, teneinde de risico's te compenseren die samenhangen met zakelijke relaties of transacties zonder persoonlijk contact. Deze maatregelen zijn:

- a. verificatie van de identiteit aan de hand van aanvullende documenten, gegevens of informatie, waarbij de overgelegde documenten worden beoordeeld op echtheid; of
- b. een eerste betaling door de cliënt vanaf een bankrekening in een land, waarvan de DNFBP zich ervan heeft vergewist dat het de FATF aanbevelingen naleeft en de gebruikte bancaire instelling onder toezicht van gelijke strekking staat ten aanzien van het identificeren en verifiëren;
- c. beleid, procedures, systemen en interne beheersingsmaatregelen implementeren om specifieke risico's te beheren die verband houden met dergelijke niet-face-to-face zakelijke relaties of transacties.

Bij verificatie aan de hand van aanvullende documenten, gegevens of inlichtingen gaat het om aanvullende documentatie, dus in aanvulling op een kopie van het identiteitsbewijs, of een combinatie van verschillende documenten. Gedacht kan worden aan bankafschriften, water- en elektriciteitsrekeningen, salarisstroken, en/of arbeidsovereenkomsten.

De DNFBP dient de aanvullende documenten, die door de cliënt worden overgelegd, te beoordelen op echtheid. De DNFBP kan bijvoorbeeld de cliënt vragen om bepaalde kopieën van documenten te certificeren, of bij bepaalde documenten de originelen op te sturen (en deze nadien weer te retourneren).

2.4 Methoden van identificatie

De wijze van identificatie van een cliënt en de UBO zijnde een natuurlijk persoon of (publiekrechtelijk) rechtspersoon is neergelegd in **artikel 3 lid 3 jo. artikel 3a WID**.

1. Indien de cliënt een **natuurlijke persoon** is, wordt de identiteit vastgelegd met behulp van de volgende documenten:
  - a. een geldig rijbewijs als bedoeld in artikel 7 lid 1 sub 3 van de Rijwet 1971, of
  - b. een geldige identiteitskaart, of
  - c. een geldig reisdocument, of
  - d. een in het land van herkomst van cliënt ander geldig document, dat aan de wettelijke eisen van dat land voldoet.
2. Indien de cliënt een **natuurlijke persoon is, die van rechtswege onbekwaam** is de met de dienst verband houdende rechtshandelingen te verrichten, kan de dienstverlener volstaan

met het vaststellen van de identiteit van degene die daarbij als wettelijke vertegenwoordiger in de zin van het Burgerlijk Wetboek van Suriname optreedt.

3. Indien de cliënt een **rechtspersoon** is, wordt de identiteit vastgesteld op de wijze zoals geregeld in **artikel 3a WID**.

De dienstverlener dient op de kopie van het identiteitsbewijs van de cliënt aan te tekenen door wie en wanneer identificatie heeft plaatsgevonden.

4. Indien de cliënt een **Surinaamse rechtspersoon** is dan wel een **buitenlandse rechtspersoon die mede in Suriname is gevestigd**, wordt de identiteit vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken waar die rechtspersoon is ingeschreven dan wel met behulp van een door een in Suriname gevestigde notaris opgemaakte akte. *In dit uittreksel of deze akte zijn in elk geval de volgende gegevens opgenomen:*

- **van de rechtspersoon:** de rechtsvorm, de statutaire naam, de handelsnaam, het adres, de plaats van vestiging, het land van statutaire zetel en, indien de rechtspersoon bij een Kamer van Koophandel of een Handelsregister is geregistreerd, het registratienummer bij de Kamer van Koophandel of het handelsregister en de plaats van vestiging van de Kamer van Koophandel of het Handelsregister waar de rechtspersoon is ingeschreven;
- **van degenen die de rechtspersoon bij de instelling vertegenwoordigen:** de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres, de woonplaats en het document aan de hand waarvan hun identiteit is vastgesteld.

5. Indien de cliënt een **buitenlandse rechtspersoon is die niet mede in Suriname is gevestigd**, wordt de identiteit vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel van de Kamer van Koophandel dan wel uit het officiële handelsregister van de staat waar zich de statutaire zetel van die rechtspersoon bevindt, dan wel met behulp van een verklaring, afgegeven door een notaris of door een andere van de rechtspersoon onafhankelijke functionaris uit die staat, die de betrouwbaarheid van deze verklaring op grond van de aard van zijn functie voldoende kan waarborgen. Het uittreksel of deze verklaring dient voorzien te zijn van een apostille, waarmee de echtheid van de handtekening op het uittreksel of de verklaring komt vast te staan. *In dit uittreksel of deze verklaring zijn, voor zover van toepassing, in elk geval de volgende gegevens opgenomen:*

- **van de rechtspersoon:** de rechtsvorm, de statutaire naam, de handelsnaam, het adres, de plaats van vestiging, het land van statutaire zetel en het registratienummer bij de Kamer van Koophandel dan wel het handelsregister en de plaats van vestiging

van de Kamer van Koophandel dan wel het handelsregister waar de rechtspersoon is ingeschreven;

- **van degenen die de rechtspersoon bij de instelling vertegenwoordigen:** de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres, de woonplaats en het document aan de hand waarvan hun identiteit is vastgesteld;
- **van de functionaris die de identiteit van de rechtspersoon vaststelt** een verklaring dat hij onafhankelijk is van de te identificeren rechtspersoon.

6. Indien de cliënt een **publiekrechtelijke rechtspersoon** is, kan de identiteit, onverminderd het bepaalde in de leden 2 en 3 van artikel 3 WID, tevens worden vastgesteld door een verklaring van het bestuursorgaan, indien het een Surinaamse publiekrechtelijke rechtspersoon betreft, of een verklaring van het bevoegde gezag, indien het een buitenlandse publiekrechtelijke rechtspersoon betreft.

In deze verklaring, die blijktens haar dagtekening niet langer dan zes maanden tevoren mag zijn afgegeven, zijn, voor zover van toepassing, in elk geval de volgende gegevens opgenomen:

- de datum van afgifte;
- van de rechtspersoon: de naam, de wettelijke regeling of het besluit waaraan de publiekrechtelijke rechtspersoon zijn rechtspersoonlijkheid ontleent, het adres, de plaats van vestiging en het land van zetel;
- van degenen die de rechtspersoon bij de instelling vertegenwoordigen: de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres, de woonplaats, de functie, het document aan de hand waarvan hun identiteit is vastgesteld, alsmede het document op grond waarvan de bevoegdheid tot het vertegenwoordigen van de publiekrechtelijke rechtspersoon ten aanzien van de betreffende dienst bestaat;
- van degene die de verklaring namens het bestuursorgaan dan wel het bevoegde gezag afgeeft: de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum en de functie.

7. De identiteit van **religieuze organisaties**, zelfstandige onderdelen hiervan of lichamen waarin zij zijn verenigd kan, onverminderd de leden 2 en 3, tevens worden vastgesteld aan de hand van een verklaring van de organisatie waarvan de religieuze organisatie, het zelfstandig onderdeel of het lichaam deel uitmaakt. Indien de religieuze organisatie, zelfstandige onderdeel of het lichaam geen deel uitmaakt van een organisatie, kan de identiteit worden vastgesteld aan de hand van een eigen verklaring van de religieuze organisatie of het lichaam, welke verklaring blijktens haar dagtekening niet langer dan zes maanden tevoren mag zijn afgegeven.

In de **verklaring** zijn, voor zover van toepassing, in elk geval de volgende gegevens opgenomen:

- de datum van afgifte;
- van de religieuze organisatie, het zelfstandig onderdeel of het lichaam: de rechtsvorm, de naam, het adres, de plaats en het land van vestiging;
- van degenen die de religieuze organisatie, het zelfstandig onderdeel of het lichaam bij de instelling vertegenwoordigen: de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres, de woonplaats, de functie bij de religieuze organisatie, het zelfstandig onderdeel of het lichaam alsmede een vermelding van het type en nummer van het document aan de hand waarvan de identiteit door de religieuze organisatie, het zelfstandig onderdeel of het lichaam is vastgesteld;
- van de organisatie die de verklaring afgeeft: de naam en plaats van vestiging;
- van degene die de verklaring namens de organisatie, de religieuze organisatie of het lichaam afgeeft: de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum en de functie.

Ingevolge **artikel 6 lid 1 WID** is aan de verplichting zoals vastgesteld in de artikelen 2 en 3 WID voldaan, indien de dienstverlener voor de vaststelling van de identiteit van een cliënt gebruik maakt van de gegevens die hij bij eerder aan die cliënt verleende diensten, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, heeft vastgesteld, mits die gegevens niet gewijzigd zijn en niet ouder zijn dan zeven jaren.

Een dienstverlener draagt er zorg voor dat de gegevens en inlichtingen die in het kader van een cliëntenonderzoek zijn verkregen, in het bijzonder die welke betrekking hebben op cliënten, uiteindelijke belanghebbenden of zakelijke relaties die een hoger risico voor ML en TF inhouden, bijgewerkt en relevant zijn (**artikel 6 lid 2 WID**).

De dienstverlener verplicht een cliënt om wijzigingen van de documenten of gegevens met behulp waarvan zijn identiteit of de identiteit van de UBO is vastgesteld, onverwijld aan hem door te geven (**artikel 6 lid 3 WID**).

2.5 De zakelijke relatie

De dienstverlener dient **het doel en het beoogde karakter van de zakelijke relatie** vast te stellen (artikel 2 lid 1 onderdeel c WID). Uit de door de cliënt afgenomen diensten of producten zal doorgaans blijken wat het doel van de relatie is. Vragen van de dienstverlener kunnen zich richten op het verkrijgen van duidelijkheid over de gebruiker van het product dan wel het afnemen van de dienst.

Bij bepaalde dienstverleners kan er soms sprake zijn van een zakelijke relatie die van korte duur is. Niettemin dient zo'n dienstverlener bij het cliëntacceptatieproces een risicoprofiel van de cliënt op te stellen en een verwacht transactiepatroon. Zolang deze relatie duurt, is het van belang dat de dienstverlener periodiek toetst of de cliënt nog steeds aan het risicoprofiel voldoet. Het

uitgangspunt is dat de dienstverlener de herkomst van de middelen die bij de (zakelijke) transactie gebruikt worden, kent. De dienstverlener stelt hierover vragen en legt verklaringen en bewijsstukken in het cliëntendossier vast. De procedures voor het monitoren van cliënten dient uitgewerkt te worden in het AML/CFT compliance beleid en procedures van de instelling.

2.5.1 Het risicoprofiel

Elke cliënt of transactie brengt een bepaald risico met betrekking tot ML en TF met zich mee. Dit risico kan oplopen van (zeer) laag tot (zeer) hoog. Risico's van ML kunnen worden ingeschat door gebruik te maken van verschillende risico indicatoren, m.n:

- ✓ **Geografisch risico:** transacties met landen die door betrouwbare bronnen worden aangemerkt als landen die kwetsbaar zijn voor corruptie of andere criminele activiteiten (mensenhandel, drugshandel, prostitutie e.d.), landen waar terroristische groeperingen actief zijn, landen die een bankgeheim kennen, transacties met landen die onderworpen zijn aan sancties, embargo's of soortgelijke maatregelen die opgelegd worden door bijvoorbeeld de Verenigde Naties, transacties met landen die door de FATF worden aangemerkt als landen die onvoldoende actie nemen tegen het money laundering van gelden en daarmee naar het oordeel van de FATF de integriteit van het financiële stelsel in diskrediet brengen.

De dienstverlener dient ten aanzien van cliënten en transacties die afkomstig zijn uit dan wel gerelateerd zijn aan bedoelde "high risk jurisdictions" altijd een **verscherpt cliëntenonderzoek** uit te voeren.

- ✓ **Cliëntenrisico:** dienstverlening aan cliënten en UBO's die aangemerkt worden als PEP's, dienstverlening aan cliënten die niet fysiek voor de identificatie aanwezig zijn en ook niet in persoon kunnen worden geïdentificeerd door een derde, dienstverlening aan een cliënt die geen woonadres heeft dan wel geen vast woonadres, cliënten waarbij de structuur of aard van de entiteit of relatie het moeilijk maakt om de uiteindelijke belanghebbende te identificeren.
- ✓ **Dienstenrisico:** dienstverlening aan cliënten die bereid zijn een hoge vergoeding te betalen voor de verrichte diensten, betaling van advieskosten door een ander dan cliënt, dienstverlening is gericht om de identiteit van de UBO te verhullen, diensten die door de cliënt worden gevraagd passen niet in de normale bedrijfsuitoefening van de cliënt, opvallend gebruik van volmachten.

Verder dient de dienstverlener bijzondere aandacht te besteden aan de risico's van ML/TF voor wat betreft:

- de ontwikkeling van nieuwe of bestaande technologieën die anonimiteit zouden kunnen bevorderen;
- cliënten of transacties met natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen, die gevestigd of woonachtig zijn in een land met strategische tekortkomingen in de bestrijding van ML/TF.

De boven geschetste risico's zijn gerelateerd aan de kenmerken van de cliënt, van het product en van de diensten die de instelling aanbiedt. Hoe hoger de risico's des te meer inspanning er nodig is om de risico's te beheersen.

Conform **artikel 3 lid 1 WID** stemt de dienstverlener het cliëntenonderzoek af op de risicogevoeligheid voor money laundering en financiering van terrorisme van het type cliënt, zakelijke relatie, product of transactie; hij stelt daartoe een risicoprofiel op van de cliënt en de UBO. Een dienstverlener doet al het nodige ter verkrijging van informatie ter vaststelling van de identiteit van degenen ten behoeve van wie diensten worden verleend.

Hiermee wordt bedoeld: de naam, het adres, de woonplaats, het telefoonnummer, de geboortedatum, de nationaliteit, het beroep en eventueel de werkgever van de cliënt; tevens worden vastgelegd de aard, het nummer, de datum en de plaats van uitgifte van de documenten aan de hand waarvan de identiteit is vastgesteld (**artikel 3 lid 2 WID**).

2.5.2 Vastleggen c.q. bijhouden van alle gegevens m.b.t. de zakelijke relatie

Ingevolge artikel 5 WID dienen dienstverleners de kopieën van identificatiedocumenten van cliënten voor een periode van ten minste zeven jaren na beëindiging van de dienstverlening te bewaren.

Daarnaast is conform artikel 8 WID iedere dienstverlener verplicht de gegevens (zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 en lid 2 onderdeel j, k en l WID) op toegankelijke wijze te bewaren gedurende de periode van zeven jaren na de beëindiging van de overeenkomst op grond waarvan de dienst is verleend, of zeven jaren na de uitvoering van een dienst zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel d.

Door het bijhouden van deze informatie kan de DNFBP nauwkeurige meldingen van OTR's doen aan FIU Suriname en nadere informatie verstrekken. De dienstverlener is verplicht om op verzoek van een daartoe bevoegde autoriteit, alle gegevens als bedoeld in artikel 7 WID, ook na de wettelijk vereiste zeven jaren op een toegankelijke wijze te bewaren.

Het betreft gegevens die zijn verkregen tijdens het cliëntenonderzoek, zoals kopieën van de identiteitsdocumenten, contact informatie, risicoprofiel van de cliënt, zakelijke correspondentie en transacties van die cliënt. Uit het dossier moet ook blijken hoe het besluitvormingsproces rond de cliëntacceptatie tot stand is gekomen, bijvoorbeeld in het geval van hoog risico cliënten.

De DNFBP moet de navolgende gegevens vastleggen c.q. bijhouden:

- gegevens m.b.t. de identiteit van de cliënt;
- gegevens van accountbestanden en zakelijke correspondentie met betrekking tot transacties en de identiteit van personen die bij de transacties betrokken zijn;
- gegevens m.b.t. de naam, geboortedatum, adres en beroep van de cliënt en, in voorkomend geval, de zakelijke of hoofdactiviteit van elke persoon die de transactie uitvoert of, indien bekend, namens wie de transactie wordt uitgevoerd, evenals de methode die door de DNFBP wordt gebruikt om de identiteit van elke persoon te verifiëren;
- gegevens m.b.t. de aard en datum van de transactie;
- gegevens m.b.t. valuta soort en bedrag die bij de transactie zijn betrokken en vermeld bijvoorbeeld of het contant geld is gestort, inclusief of er andere personen of entiteiten betrokken waren bij de transactie.

De DNFBP dient de gegevens op een toegankelijke wijze te bewaren zodat die op elk moment beschikbaar is voor inzage door de Toezichthouder. Hierbij maakt het niet uit of de gegevens digitaal of in hard-copy worden bewaard.

De DNFBP is bovendien verplicht om:

- Gegevens van alle transacties te verkrijgen en bij te houden, om ervoor te zorgen dat er een effectief opslagsysteem is dat de bescherming van documenten vergemakkelijkt. Dat is om te voorkomen dat gegevens wazig, onleesbaar, verminkt of op enige andere manier verslechterd worden.
- Indien de gegevens digitaal worden opgeslagen, moeten ze gemakkelijk kunnen worden opgehaald of kunnen worden gereproduceerd in een afdrukbare en leesbare vorm.

Verbod verlenen dienst, beëindigen van de zakelijke relatie en het melden als een ongebruikelijke transactie aan FIU Suriname.

Op grond van artikel 2a lid 3 WID is het verboden een dienst te verlenen, indien er geen cliëntenonderzoek is verricht, of indien het cliëntenonderzoek, inclusief het onderzoek naar de UBO, niet heeft geleid tot het bedoelde resultaat. Daarnaast is de dienstverlener op grond van artikel 2a lid 4 WID, verplicht om de zakelijke relatie, indien hiervan reeds sprake is, te beëindigen wanneer niet voldaan kan worden aan de wettelijke verplichtingen van het cliëntenonderzoek. In deze gevallen dient ingevolge artikel 2a lid 5 WID door de dienstverlener een melding (o.g.v. artikel 12 Wet MOT) te worden gedaan aan FIU Suriname.

3. Meldingsplicht

Ingevolge artikel 12 Wet MOT is de financiële en niet-financiële dienstverlener verplicht om verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transacties onverwijld te melden aan FIU Suriname. Of een transactie ongebruikelijk is wordt beoordeeld aan de hand van de objectieve- en subjectieve indicatoren, die zijn opgenomen in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties.

Er dient eveneens voldaan te worden aan de meldingsplicht indien het cliëntenonderzoek niet kan worden uitgevoerd en er indicaties zijn dat de cliënt betrokken is bij ML of TF, en de zakelijke relatie op grond hiervan wordt beëindigd.

De nieuwe richtlijnen m.b.t. de meldingsplicht zijn uitgevaardigd door FIU Suriname in oktober 2019.⁴ Voor de volledigheid wordt verwezen naar de “Richtlijnen voor het melden van Ongebruikelijke Transacties”, waarin o.a. zijn opgenomen de criteria van de meldingen, de uitgangspunten voor het melden en het aanleveren van objectieve en subjectieve meldingen.

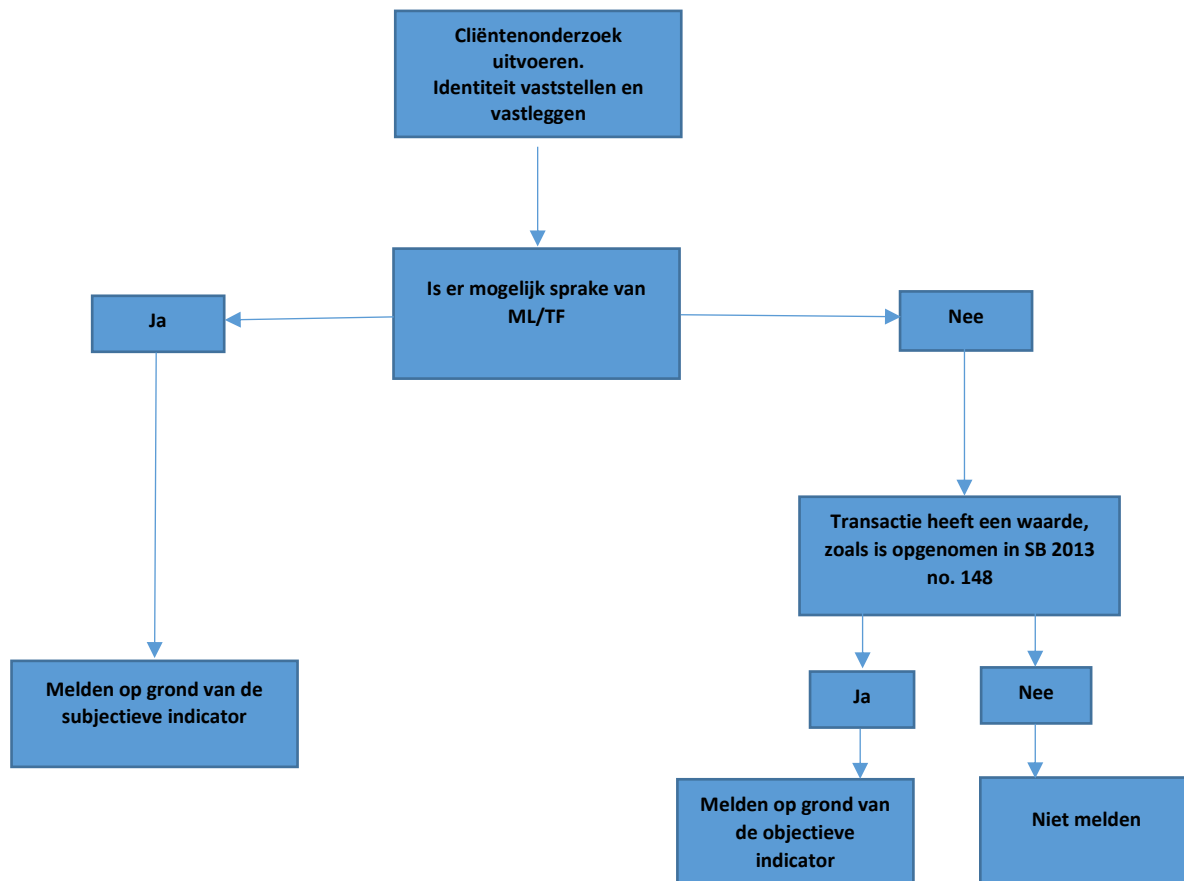
FIU Suriname heeft als taak de ontvangen ongebruikelijke transacties te analyseren en is op grond van artikel 5 en 7 Wet MOT bevoegd om nadere gegevens of inlichtingen bij de meldingsplichtige dienstverlener c.q. overheidsinstanties op te vragen.

FIU Suriname beoordeelt of een ongebruikelijke transactie als vermoedelijk verdachte transactie moet worden aangemerkt, die vervolgens wordt doorgemeld naar de bevoegde autoriteiten belast met opsporing en vervolging. Het is dan ook niet aan de dienstverlener voorbehouden om te beoordelen of een transactie als verdacht kan worden aangemerkt. Immers, de dienstverlener moet alleen in staat zijn om ongebruikelijke transacties te herkennen.

In het volgend schema wordt weergegeven de stappen die de dienstverlener dient te ondernemen bij het voldoen aan de meldingsplicht.

⁴Richtlijnen voor het melden van Ongebruikelijke Transacties - oktober 2019

3.1 Geheimhouding van de melding

Alle gegevens en inlichtingen die krachtens de Wet MOT worden verstrekt of ontvangen zijn geheim (artikel 25 jo. artikel 26 Wet MOT). Degene die een melding doet is verplicht tot geheimhouding daarvan. De dienstverlener mag ook niet aan de cliënt mededelen dat een melding is of zal worden gedaan. Dit wordt het zogenaamde ‘tipping off’ verbod genoemd. Indien er buiten het verbod wordt gehandeld, dan levert dit een strafbaar feit op.

Melding niet anoniem

Als de melding door FIU Suriname als vermoedelijk verdacht is aangemerkt en na doormelding aan het Openbaar Ministerie uiteindelijk onderdeel wordt van een strafdossier, is het niet volledig uitgesloten dat de gegevens of inlichtingen die door deze meldingsplichtige instellingen zijn verstrekt in het strafdossier terechtkomen.

In de praktijk zal de melding veelal deel uitmaken van meerdere meldingen door andere dienstverleners en ander bewijsmateriaal waarover het Openbaar Ministerie beschikt.

3.2 Bewaarplicht van gegevens m.b.t. de melding

Naast de bewaarplicht met betrekking tot gegevens van het cliëntenonderzoek moeten de dienstverleners alle relevante documenten betreffende nationale- en internationale transacties ten minste zeven jaren, na het tijdstip van het beëindigen van de zakelijke relatie of het uitvoeren van de desbetreffende transactiegegevens bewaren (artikel 16 lid 2 Wet MOT), op een toegankelijke wijze, zodat zij op elk moment beschikbaar zijn voor inzage door de daartoe bevoegde autoriteiten.

4. Compliance

Opzetten en implementeren compliance programma

Het opzetten en implementeren van een ruim en effectief compliance programma is de basis om te voldoen aan al de vereisten m.n. de meldingsplicht, identificatie- en verificatieplicht en de bewaarplicht, ingevolge de Wet MOT en WID en aanverwante voorschriften en richtlijnen.

Diagram: Compliance Programma

Het compliance programma bestaat uit vijf (5) pijlers. Elke pijler is van belang bij een effectief programma ter bestrijding van ML/TF.

De vijf pijlers van het compliance programma zijn:

1. De aanstelling van een persoon m.n. **de Compliance Officer**, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het compliance programma.
2. Het op schrift vaststellen (ontwikkelen) van AML/CFT **compliance beleid en procedures** en de toepassing daarvan, alsook het up-to-date houden van het compliance beleid en de procedures, die verbeterde maatregelen omvatten om hoge risico's te beperken.
3. Een **risicobeoordeling** van de zakelijke activiteiten en relaties.
4. De ontwikkeling en het onderhoud van een **geschreven doorlopend compliance trainingsprogramma** voor het personeel.
5. De instelling en documentatie van een **effectiviteitsbeoordeling** van het compliance programma (compliance beleid en procedures, risicobeoordeling en compliance trainingsprogramma), **om de twee jaar**, met als doel de algehele effectiviteit ervan te testen.

Het detail niveau en de verfijning van het compliance programma van de instelling moeten de omvang en complexiteit, de structuur en de risico's van blootstelling gebruik/misbruik voor ML/TF weerspiegelen.

FIU Suriname in haar hoedanigheid van Toezichthouder kan op elk moment een onderzoek (inspectie) bij de DNFBP instellen. Tijdens de on- en off-site inspecties door de afdeling Toezicht van FIU Suriname is het belangrijk dat de DNFBP kan aan tonen dat:

- de vereiste documentatie aanwezig is, toegepast wordt en up-to-date is;
- het compliance programma is ontworpen, om de kwetsbaarheid van de instelling voor ML/TF bedreigingen effectief aan te pakken en de risico's met een "hoog risico score" te verminderen, indien die van toepassing zijn; en
- het personeel en anderen, die bevoegd zijn om namens de instelling te handelen, getraind zijn op het gebied van AML/CFT.

4.1 Compliance Officer

Het enkel en alleen aanstellen van een Compliance Officer (CO) voor de instelling, voldoet niet aan de vereisten van een effectief compliance programma of aan de algemene doelstellingen van de AML/CFT wet- en regelgeving.

Om een effectief compliance programma te implementeren, dient de CO:

- de nodige autoriteit en toegang tot middelen te hebben voor een effectieve implementatie;
- kennis te hebben van de functies en structuur van de instelling;
- kennis te hebben van de ML/TF risico's en kwetsbaarheden van de sector, evenals de ML/TF trends en typologieën; en
- de AML/CFT wet- en regelgeving te begrijpen, die van toepassing is op de sector.

Het is de verantwoordelijkheid van de DNFBP om te voldoen aan alle vereisten van het compliance programma c.q. naleving van de AML/CFT wet- en regelgeving.

De DNFBP dient ten eerste een persoon binnen de instelling aan te wijzen die de functie van CO zal vervullen. Vervolgens dient de registratie van de instelling en de CO plaats te vinden bij FIU Suriname.

Op de website van de FIU Suriname, www.fiusuriname.org kan het registratieformulier worden gedownload, die volledig ingevuld geretourneerd dient te worden naar FIU Suriname. Het is van belang dat de DNFBP daarbij kopieën van een geldig identificatie document van de CO en een recent KKF-uitreksel toevoegt.

Registratie van de instelling en de CO is uitermate belangrijk, aangezien het melden van een ongebruikelijke transactie via het digitale meldportaal “Repsys” geschiedt, middels een unieke code die verkregen wordt ná registratie bij FIU Suriname.

Ingevolge artikel 12 Wet MOT zijn ook de DNFBPs verplicht meldingen van ongebruikelijke transacties te doen bij FIU Suriname.

De CO treedt op als aanspreekpunt voor FIU Suriname en draagt zorg voor het **opzetten en implementeren van het compliance programma** voor de instelling, met inachtneming van de Wet MOT, WID, Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties en de uitgevaardigde richtlijnen door FIU Suriname.

Daarnaast dient de CO:

- de recente ontwikkelingen ten aanzien van AML/CFT wet- en regelgeving op de voet te volgen, alsook de internationale standaarden en in dat kader regelmatig het compliance beleid en procedures van de instelling te evalueren, alsmede de resultaten van deze evaluatie documenteren;
- de door het personeel geconstateerde ongebruikelijke transacties te beoordelen op hun volledigheid en nauwkeurigheid;
- alle informatie m.b.t. de cliënten en het documenteren van de alle ongebruikelijke transacties up-to-date te houden;
- de ongebruikelijke transacties aan FIU Suriname te melden.

Afhankelijk van de grootte van de instelling, dient deze zelf te bepalen hoeveel personen aangewezen zullen worden als CO. De leiding van een instelling kan er voor kiezen zelf de CO te zijn, of een andere persoon te benoemen in de functie, zoals:

- een senior manager, in geval het een kleine instelling betreft; of
- iemand van hoger niveau die rechtstreeks toegang heeft tot het senior management, in geval het een grote instelling betreft.

Met betrekking tot een eenmanszaak, kan de directeur/ eigenaar van de eenmanszaak zich zelf aanstellen als CO, of ervoor kiezen om een persoon aan te stellen.

Compliance functie

De compliance functie is gericht op de naleving van AML/CFT wet- en regelgeving en interne AML/CFT beleid en procedures, die de instelling zelf heeft opgesteld. Bovendien is de persoon die belast is met de compliance functie, verantwoordelijk voor het melden van ongebruikelijke transacties en het verstrekken van de benodigde informatie aan FIU Suriname.

In geval de CO niet meer in dienst is bij de desbetreffende instelling of niet meer de functie van CO vervult binnen de instelling, dient de directeur van de instelling dit schriftelijk kenbaar te maken aan FIU Suriname. Het aanstellen c.q. registreren van een nieuwe CO bij FIU Suriname dient daarnaast ook plaats te vinden. Derhalve dient de instelling erop toe te zien dat er overdracht plaatsvindt van alle informatie en documenten aan de nieuwe aangestelde CO.

Uitbesteden compliance functie

Instellingen kunnen ervoor kiezen om de compliance functie door een externe partij te laten vervullen op basis van een uitbestedingsovereenkomst. De compliance functie mag zowel geheel als gedeeltelijk worden uitbesteed. Echter, het uitbesteden van de compliance functie mag niet leiden tot het later melden van ongebruikelijke transacties aan FIU Suriname.

4.2 Compliance beleid en procedures

Het op schrift stellen van compliance beleid en procedures is van toepassing op alle dienstverleners die vallen onder de Wet MOT. Dit is een belangrijk onderdeel van het algehele compliance programma van de instelling, aangezien hieruit zal blijken hoe de instelling voldoet aan de verplichtingen uit de AML/CFT wet- en regelgeving.

Het AML/CFT compliance beleid en procedures dient:

- op schrift te staan en toegankelijk te zijn voor het beoogde publiek (bijv. Toezichthouders);
- up-to-date gehouden te worden (verschillende factoren kunnen aanleiding geven tot actualisering, zoals veranderingen in de wetgeving, “non-compliant” kwesties, nieuwe diensten of producten, of de tweejarige evaluatie m.b.t. de doeltreffendheid); en
- goedgekeurd en ondertekend te zijn door de directie van de instelling.

Hoe gedetailleerd het compliance beleid en procedures van de instelling is, hangt af van de omvang, structuur en complexiteit van de instelling. Het hangt ook af van het niveau van blootstelling aan ML/TF risico's.

Het compliance beleid en procedures dient minimaal de volgende vereisten te omvatten:

1. Compliance programma vereisten die betrekking hebben op:

- a) risicobeoordelingsactiviteiten, inclusief risico beperkende maatregelen die de instelling gebruikt;
- b) de schriftelijke doorlopende compliance-trainingsprogramma; en
- c) de tweejarige effectiviteitsbeoordelingsactiviteiten, die bestaan uit het beoordelen van de drie hoekstenen van het compliance programma namelijk: beleid en procedures, doorlopende training en risicobeoordeling.

2. CDD/KYC vereisten: dit heeft betrekking op het uitvoeren van CDD/KYC maatregelen (het cliëntenonderzoek) en EDD maatregelen (het verscherpt cliëntenonderzoek);

3. Voortdurende monitoring en vereisten voor zakelijke relaties, evenals de speciale maatregelen die de instelling heeft genomen op basis van de risicobeoordeling. De instructies voor speciale maatregelen moeten betrekking hebben op:

- het nemen van verbeterde maatregelen om de identiteit te verifiëren of het bestaan van cliënten met een hoog risico te bevestigen;
- het nemen van verbeterde maatregelen om de cliënt-informatie up-to-date te houden;

- het nemen van verbeterde maatregelen om de informatie over uiteindelijk begunstigen/ belanghebbende (UBO) up-to-date te houden;
  - het nemen van verbeterde maatregelen om doorlopend toezicht uit te oefenen op zakelijke relaties met het oog op het detecteren van transacties die moeten worden gemeld op grond van artikel 12 Wet MOT; en
  - het nemen van andere verscherpte maatregelen om de geïdentificeerde risico's te beperken.
4. Vereisten voor het bijhouden van gegevens, inclusief maar niet beperkt tot, het bewaren van kopieën van meldingen van ongebruikelijke transacties, het bijhouden van grote contante transacties en cliënten dossiers.
5. De meldingen van ongebruikelijke transacties: de objectieve-en subjectieve meldingen. Het compliance beleid en procedures van de instelling zal een cruciale rol spelen aangezien ze de normen uiteenzetten waaraan het personeel van de instelling moet voldoen. Ze moeten duidelijk worden gecommuniceerd, begrepen en gevolgd worden door iedereen die bevoegd is om namens de instelling te handelen, inclusief het personeel die te maken hebben met klanten, transacties of andere activiteiten.

Het is belangrijk dat het personeel goed is voorgelicht over de inhoud van het compliance beleid en procedures van de instelling, in het bijzonder het personeel dat werkzaamheden verricht op het gebied van cliëntenonderzoek, het vastleggen van gegevens en het melden van transacties. Het personeel moet weten hoe ze de vereiste informatie kunnen verzamelen om cliënten te identificeren, gegevens bij te houden en te rapporteren. Bovendien moet het personeel weten hoe ze ongebruikelijke transacties kunnen herkennen en beoordelen.

Het compliance beleid en procedures moet gemakkelijk toegankelijk zijn voor het juiste publiek. Het is belangrijk op te merken dat FIU Suriname niet alleen naar het compliance beleid en procedures van de instelling kijkt, maar zich ook richt op de volledigheid ervan en verwacht dat de instelling tijdens een inspectie kan aantonen hoe deze effectief wordt geïmplementeerd.

4.3 Risico beoordeling

Een risicobeoordeling is een analyse van potentiële risico's en kwetsbaarheden die de DNFBP's zouden kunnen blootstellen aan ML/TF activiteiten. Deze beoordeling stelt de DNFBP in staat de risico's te identificeren en zal helpen bij het ontwikkelen van risico beperkende maatregelen om met deze risico's om te gaan. De uitkomst van de risicobeoordeling moet de realiteit van de DNFBP weerspiegelen, gedocumenteerd zijn en als "best practice" alle elementen bevatten die op de instelling van toepassing zijn.

De complexiteit van de risicobeoordeling hangt af van de omvang en risicofactoren van de DNFBP. Er dient echter rekening te worden gehouden met het navolgende:

- de cliënten en zakelijke relaties, inclusief hun activiteit patronen en geografische locaties;
- de producten en diensten die de instelling aanbiedt;
- de geografische locatie (s) waar de instelling de activiteiten uitvoert;
- nieuwe technologieën en hun impact op de cliënten, zakelijke relaties en producten van de activiteiten; en
- andere relevante factoren die van invloed zijn op de instelling (bijv. personeelsverloop, regels en voorschriften voor de branche enz.).

De DNFBP moet kunnen aantonen dat zij rekening heeft gehouden met alle facetten van de blootstelling van de instelling aan ML/TF activiteiten. Om dit te doen, kunnen alle risico's die zijn overwogen en de risico beperkende maatregelen die zijn ontwikkeld door de instelling worden gedocumenteerd.

Als de instelling bijvoorbeeld identificeert dat een cliënt een hoog risico vormt, dient deze aanvullende stappen te ondernemen om die **personen te identificeren** en het **bestaan van die entiteiten te bevestigen**.

Daarnaast dient een betere **doorlopende monitoring van de zakelijke relaties** gevoerd te worden, met het oog op:

- het detecteren van ongebruikelijke transacties die moeten worden gemeld aan FIU Suriname;
- het up-to-date houden van cliënt identificatie-informatie, uiteindelijke begunstigen (indien van toepassing) en het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie;
- het opnieuw beoordelen van het risiconiveau van de cliënt op basis van hun gedocumenteerde transacties en activiteiten; en
- het bepalen of de transacties of activiteiten consistent zijn met "wat u weet" over die cliënt.

Om de risico's te beperken kan de instelling andere verbeterde maatregelen treffen z.a.:

- het verkrijgen van aanvullende informatie over een cliënt (bijv. internet);
- het verkrijgen van informatie over de bron van fondsen of de bron van rijkdom van een cliënt;
- het verkrijgen van informatie over de redenen van voorgenomen- of uitgevoerde transacties;
- het verhogen van de frequentie van de monitoring van transacties, producten, diensten en kanalen met een hoger risico;
- het verzamelen van aanvullende documentatie, gegevens of informatie, of het nemen van aanvullende stappen om de documenten die zijn verkregen te verifiëren;
- het vaststellen van transactie limieten;
- het versterken van de interne controles voor zakelijke relaties met een hoog risico;

- het verkrijgen van de goedkeuring van het senior management voor producten en diensten die nieuw zijn voor cliënten of alle andere maatregelen die van toepassing zijn.

4.4 Doorlopend compliance trainingsprogramma

De ontwikkeling, implementatie en het onderhoud van een doorlopend compliance trainingsprogramma is vereist voor het personeel van de instelling. Personen die met cliënten en/of transacties te maken hebben, moeten worden opgeleid met betrekking tot hun functie, plichten en specifieke taken die ze uitvoeren binnen de instelling. Van belang is dat ze inzicht verkrijgen in:

- de wijze waarop de instelling kwetsbaar zou kunnen zijn voor ML/TF activiteiten;
- het beleid en de procedures van de instelling die voortvloeien uit de verplichtingen onder de Wet MOT en de WID en aanverwante regelgeving en richtlijnen; en
- hun rol bij het detecteren van ML/TF activiteiten; deze kunnen variëren van dagelijkse taken tot situaties met een hoog risico.

Het compliance trainingsprogramma moet worden geleverd en afgestemd zijn op het personeel dat:

- contact heeft met cliënten;
- betrokken is bij cliënt transactie activiteiten;
- op enigerlei wijze met (contant) geld omgaat; en
- verantwoordelijk is voor de uitvoering van of het toezicht op het compliance programma (zoals senior management, IT-personeel of interne auditors).

Kortom, de randvoorwaarde voor een trainingsprogramma is onder andere het identificeren van sleutelpersoneel binnen de instelling die in aanmerking komt voor de training.

Doorlopend compliance trainingsprogramma op schrift stellen

Het doorlopend compliance trainingsprogramma dient **schriftelijk** te zijn en **up-to-date** gehouden te worden. Indien de instelling een eenmanszaak is zonder personeel, is het wel van belang dat de CO deelneemt aan AML/CFT trainingssessies c.q. op de hoogte blijft van de ontwikkelingen op het gebied van AML/CFT. Verder dient de CO aan te tonen dat die beschikt over alle andere vereiste elementen van het compliance programma.

De basis elementen voor een effectief trainingsprogramma zijn:

1. Het identificeren van de onderwerpen van de training:

- algemene informatie → wat is ML en TF c.q. waarom is de bestrijding ervan belangrijk;
- het juridisch kader → wat is de huidige AML/CFT wetgeving; wat zijn de door FIU Suriname uitgevaardigde voorschriften en richtlijnen;
- implementatie → wat zijn de compliance beleid en procedures die binnen de instelling van kracht zijn voor het voorkomen en detecteren van ML/TF, inclusief de verplichtingen inzake het herkennen en melden van ongebruikelijke transacties, cliënt-identificatie, CDD/KYC en het vastleggen en bewaren van gegevens.

- 2. Het bepalen van de wijze waarop de training gegeven moet worden:** hoewel het trainingsprogramma moet worden gedocumenteerd, hoeft de methode die wordt gebruikt om de training te verzorgen niet schriftelijk vastgesteld te zijn. De instelling kan bijvoorbeeld het trainingsprogramma verzorgen met behulp van informatiesessies, of het deelnemen aan conferenties enz. (fysiek/virtueel)

Het is echter een vereiste dat de volgende elementen schriftelijk worden gedocumenteerd:

- wie moet worden opgeleid;
- wat voor soort training is vereist en de onderwerpen die aan bod komen;
- hoe vaak training nodig is (timing en frequentie, bijv. voordat transacties worden afgehandeld en daarna jaarlijks); en
- documentatie waaruit blijkt dat de training heeft plaatsgevonden (certificaten, etc).

4.5 Tweejarige effectiviteitsbeoordeling

De instelling dient er ook voor zorg te dragen dat er een evaluatie plaatsvindt van het compliance beleid en procedures. Deze evaluatie dient om de twee jaar plaats te vinden en heeft betrekking op het testen van de effectiviteit van de elementen van het compliance programma m.n.: compliance beleid en procedures, risicobeoordeling en het doorlopend trainingsprogramma.

De beoordeling moet zo zijn ontworpen dat eventuele hiaten en zwakheden in het compliance programma kunnen worden geïdentificeerd en gedocumenteerd om ervoor te zorgen dat de instelling ML/TF effectief detecteert en voorkomt.

Tijdens een dergelijk tweejarige evaluatie dient geverifieerd te worden of in de praktijk wordt gewerkt, conform het compliance programma. Daarnaast kan een onderzoek uitsluitend geven of er kwaliteitsverbeteringen in gang dienen te worden gezet. De resultaten van een onderzoek waarin

eventueel tekortkomingen worden geconcludeerd dienen schriftelijk te worden vastgelegd en aan de leiding en/of het management van de instelling te worden voorgelegd, met het verzoek om binnen een kort tijdsbestek corrigerende maatregelen te nemen.

In het geval van de evaluatie m.b.t. compliance beleid en procedures en het doorlopend trainingsprogramma, is het belangrijk om te beoordelen of de instelling effectief voldoet aan de vereisten conform de AML/CFT wet- en regelgeving.

In het geval van de evaluatie m.b.t. de risicobeoordeling dient de instelling te bepalen in hoeverre het identificeren en beperken van de risico's van ML/TF effectief zijn. Hierbij wordt gelet op de cliënt-, dienst-en geografische risico's.

De methoden en reikwijdte die worden gebruikt om de effectiviteit van het compliance programma te testen, zijn afhankelijk van de aard, omvang en complexiteit van de instelling en moeten worden gedocumenteerd als onderdeel van de risico beoordeling. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de volledigheid van alle componenten van het compliance programma en hun effectiviteit.

De tweejarige effectiviteitsbeoordeling kan worden uitgevoerd door een interne of externe auditor. Indien de instelling niet beschikt over een dergelijke auditor, kan de beoordeling worden uitgevoerd door een persoon van de instelling zelf, die niet direct betrokken is bij de activiteiten zoals genoemd in het compliance programma en voldoende praktische kennis heeft van de verplichtingen onder de AML/CFT wet- en regelgeving. In de documentatie van deze beoordeling dient te worden vermeld wie de beoordeling heeft uitgevoerd.

Rapportage van de bevindingen m.b.t. de tweejarige effectiviteitsbeoordeling dient uiterlijk 30 dagen na voltooiing van de beoordeling schriftelijk te worden gemeld aan de leiding of senior functionaris van de instelling, inhoudende:

- de bevindingen van de evaluatie (bijv. geconstateerde tekortkomingen, geplande corrigerende maatregelen, een tijdschema voor de uitvoering enz.);
- eventuele updates die tijdens de rapportageperiode in het compliance beleid en procedures zijn aangebracht; en
- de status van de implementatie van de updates van beleid en procedures.

5. Diensten en Red Flags

5.1 Diensten handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en handelaren in motorrijtuigen

- De handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen dienen bij het verrichten van onderstaande **niet – financiële dienst** vast te stellen of er sprake is van een verrichte of voorgenomen ongebruikelijk transactie in de zin van de Wet MOT.

Ingevolge **artikel 1 lid 1d onderdeel 4° Wet MOT** en de dienst zoals omschreven in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transactie (S.B. 2013 no. 148) onder categorie F betreft het: *het in of vanuit Suriname handelen in goud en andere edele metalen en edelstenen, door een natuurlijke persoon, een rechtspersoon of een vennootschap die beroeps- of bedrijfsmatig handelt in edele metalen, edelstenen en juwelen, waarbij het gaat om financiële transacties gelijk aan of hoger dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen.*

- De handelaren in motorrijtuigen dienen bij het verrichten van onderstaande **niet – financiële dienst**, vast te stellen of er sprake is van een verrichte of voorgenomen ongebruikelijk transactie in de zin van de Wet MOT.

Ingevolge **artikel 1 lid 1d onderdeel 5° Wet MOT** en de dienst zoals omschreven in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transactie (S.B. 2013 no. 148) onder categorie G betreft het: *het in of vanuit Suriname handelen in motorrijtuigen, waarbij het gaat om financiële transacties gelijk aan of hoger dan de in het Besluit Indicatoren Ongebruikelijke Transacties vastgestelde bedragen.*

5.2 Redflags per branche

In de volgende subparagrafen volgt een weergave van redflags, die niet limitatief zijn. Het betreft redflags voor de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen en de handelaren in motorrijtuigen.

5.2.1 Handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen

Het risico van misbruik van de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen is te wijten aan het feit dat edelmetalen en edelstenen een hoge werkelijke waarde heeft die in relatief kleine maten kan worden gevonden, waardoor het transport, de aankoop en verkoop daarvan wordt vergemakkelijkt.

Als onderdeel van de “riskbased approach” moeten de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen de gebieden binnen de branche identificeren die kwetsbaar zijn om door criminelen te worden gebruikt voor het uitvoeren van activiteiten op het gebied van Money Laundering of de

financiering van Terroisme (ML / TF). Dit betekent dat de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen de risico's van alle zakelijke relaties en activiteiten moet inschatten en een risicobeoordeling moet ontwikkelen die specifiek is voor de branche.

Concreet dienen de volgende factoren aangepakt te worden:

1. Cliënten risico
2. Diensten risico;
3. Geografischrisico.

De handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen dienen rekening te houden met de soorten cliënten, de diensten die worden verleend en de plaats van waaruit de diensten/ transacties worden uitgevoerd. Als er situaties worden geïdentificeerd die een hoog risico van ML/TF activiteiten vertegenwoordigen, dienen deze risico's beheerst te worden door beperkende maatregelen te implementeren, waaronder het uitvoeren van voortdurende monitoring en het up-to-date houden van cliënten informatie.

Het is echter mogelijk dat de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen sporadisch zaken doet met cliënten, bijvoorbeeld enkele transacties. Als zodanig zal er niet veel informatie beschikbaar zijn van de cliënt, dit in tegenstelling tot een cliënt die geregeld een zakelijke relatie aangaat. De risicobeoordeling van cliënten die incidenteel zaken doen met handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen zal zich richten op het volgen/monitoren van de transacties. Deze controle is verplicht om zodoende een ongebruikelijke transactie te melden als wordt vermoedt dat de transactie verband houdt met ML/TF.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van factoren m.b.t. cliënten die als hoog risico kunnen worden beschouwd.

Enkele redflags m.b.t. cliënten:

- Een cliënt die zich geen zorgen lijkt te maken over de prijs.
- Een cliënt die contant geld gebruikt om goud, andere edelmetalen en edelstenen te kopen, vooral in grote hoeveelheden.
- Een cliënt die een cheque van een derde partij of een creditcard van een derde probeert te gebruiken.
- Een cliënt die zonder onderscheid koopwaar koopt zonder rekening te houden met waarde, maat of kleur.
- Een aankoop lijkt buiten de mogelijkheden van de cliënt te liggen, op basis van hun opgegeven beroep.
- Een cliënt die terughoudend is in het verstrekken van adequate identificatie informatie bij het doen van een aankoop, of die een hoge mate van geheimhouding wenst te behouden met betrekking tot de transactie, zoals het verzoeken om geen normale bedrijfsadministratie bij te houden.

- Een cliënt onderhandelt over een aankoop tegen marktwaarde of boven de vraagprijs.
- Een cliënt over wie uit de media bekend is betrokken te zijn bij criminele organisaties.
- De cliënt maakt zich ongewoon zorgen over het beleid en de procedures van AML/CFT.
- Het door de cliënt opgegeven adres is onbekend, wordt als onjuist beschouwd of is gewoon een correspondentieadres.

De handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen dienen naast de cliënten risico's ook de diensten te beoordelen om te kunnen bepalen als die een hoog risico op ML/TF vormen. Hieronder volgen enkele voorbeelden van factoren m.b.t. diensten die als hoog risico kunnen worden beschouwd.

Enkele redflags m.b.t. diensten:

- Een gevestigde cliënt die veel grotere hoeveelheden goud, andere edelmetalen en edelstenen koopt dan normaal, zonder duidelijke reden.
- De zuiverheid, het gewicht, de oorsprong en de waarde van goud, andere edelmetalen en edelstenen worden verkeerd geclassificeerd op douane aangifte formulieren.
- Personen zonder vergunning of bedrijven die goud, andere edelmetalen en edelstenen produceren en commercialiseren.
- Edelmetaal met fysieke kenmerken die in strijd zijn met de industrie normen.
- Goudprijs hoger dan op de lokale goudmarkt.
- Aankopen of verkopen die ongebruikelijk zijn voor de cliënt, onlogisch zijn vanuit een zakelijk of economisch oogpunt of niet in overeenstemming zijn met de standaard industriële praktijken.

Redflag m.b.t. geografische risico

Tenslotte dienen de handelaren in goud, andere edele metalen en edelstenen bij de beoordeling van de geografische risico's rekening te houden met de zakelijke relaties die in of vanuit Suriname worden verricht.

Een redflag m.b.t. geografische risico's is het aangaan van zakelijke relaties met cliënten die afkomstig zijn uit jurisdicties met een hoog risico op ML/TF of landen waar geen of onvoldoende AML/CFT wetgeving bestaat.

5.2.2 Handelaren in motorrijtuigen

Money Laundering (ML) via de handelaren in motorrijtuigen wordt beschouwd als een traditionele manier van witwassen, vooral in een “cash-based” samenleving. ML via handelaren in motorrijtuigen kan verschillende vormen hebben, bijvoorbeeld het aangaan van een reeks transacties die zijn ontworpen om de illegale bron van middelen te verbergen.

Als onderdeel van de “risked based approach” moeten de handelaren in motorrijtuigen de gebieden binnen de branche identificeren die kwetsbaar zijn om door criminelen te worden gebruikt voor het uitvoeren van activiteiten op het gebied van ML/TF. Dit betekent dat de handelaren in motorrijtuigen de risico's van alle zakelijke relaties en activiteiten moeten inschatten en een risicobeoordeling moet ontwikkelen die specifiek is voor deze branche.

Concreet dienen de volgende factoren aangepakt te worden:

1. Cliënten risico
2. Diensten risico;
3. Geografische risico.

De handelaren in motorrijtuigen dienen rekening te houden met de soorten cliënten, de diensten die worden verleend en de plaats van waaruit de diensten/ transacties worden uitgevoerd. Als er situaties worden geïdentificeerd die een hoog risico van ML/TF activiteiten vertegenwoordigen, dienen deze risico's beheerst te worden door beperkende maatregelen te implementeren, waaronder het uitvoeren van voortdurende monitoring en het up-to-date houden van cliënten informatie.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van factoren m.b.t. cliënten die als hoog risico kunnen worden beschouwd.

Enkele redflags m.b.t. cliënten:

- De cliënt koopt een voertuig met een aanzienlijke hoeveelheid contant geld.
- De cliënt is terughoudend of weigert persoonlijke identificatiedocumenten voor de transactie te voltooien.
- De cliënt betaalt een aanzienlijk groot deel in contanten en het saldo wordt gefinancierd door een onbekende bron.
- De cliënt koopt meerdere voertuigen in een korte periode en lijkt weinig zorgen te hebben over het type, de kosten, de staat enz.
- De cliënt koopt voertuigen en registreert deze in "verhuur".
- De cliënt overlegt documenten met verschillende namen.
- De cliënt wil zijn/haar naam niet op een document zetten dat hem/haar zou kunnen verbinden met de aankoop van het voertuig.
- Van de cliënt is bekend dat hij een criminele achtergrond heeft.

De handelaren in motorrijtuigen dienen naast de cliënten risico's ook de diensten te beoordelen om te kunnen bepalen als die een hoog risico op ML/TF vormen.

Enkele redflags m.b.t. diensten:

- Aankopen van voertuigen voor derden die vermoedelijk niet beschikken over de economische capaciteit.
- Aankoop lijkt verder te gaan dan de middelen van de cliënt op basis van zijn/haar aangegeven beroep of inkomen.

Redflag m.b.t. geografische risico

Tenslotte dienen de handelaren in motorrijtuigen bij de beoordeling van de geografische risico's rekening te houden met de zakelijke relaties die in of vanuit Suriname worden verricht.

Een redflag m.b.t. geografische risico's is het aangaan van zakelijke relaties met cliënten die afkomstig zijn uit jurisdicties met een hoog risico op ML/TF of landen waar geen of onvoldoende AML/CFT wetgeving bestaat.

